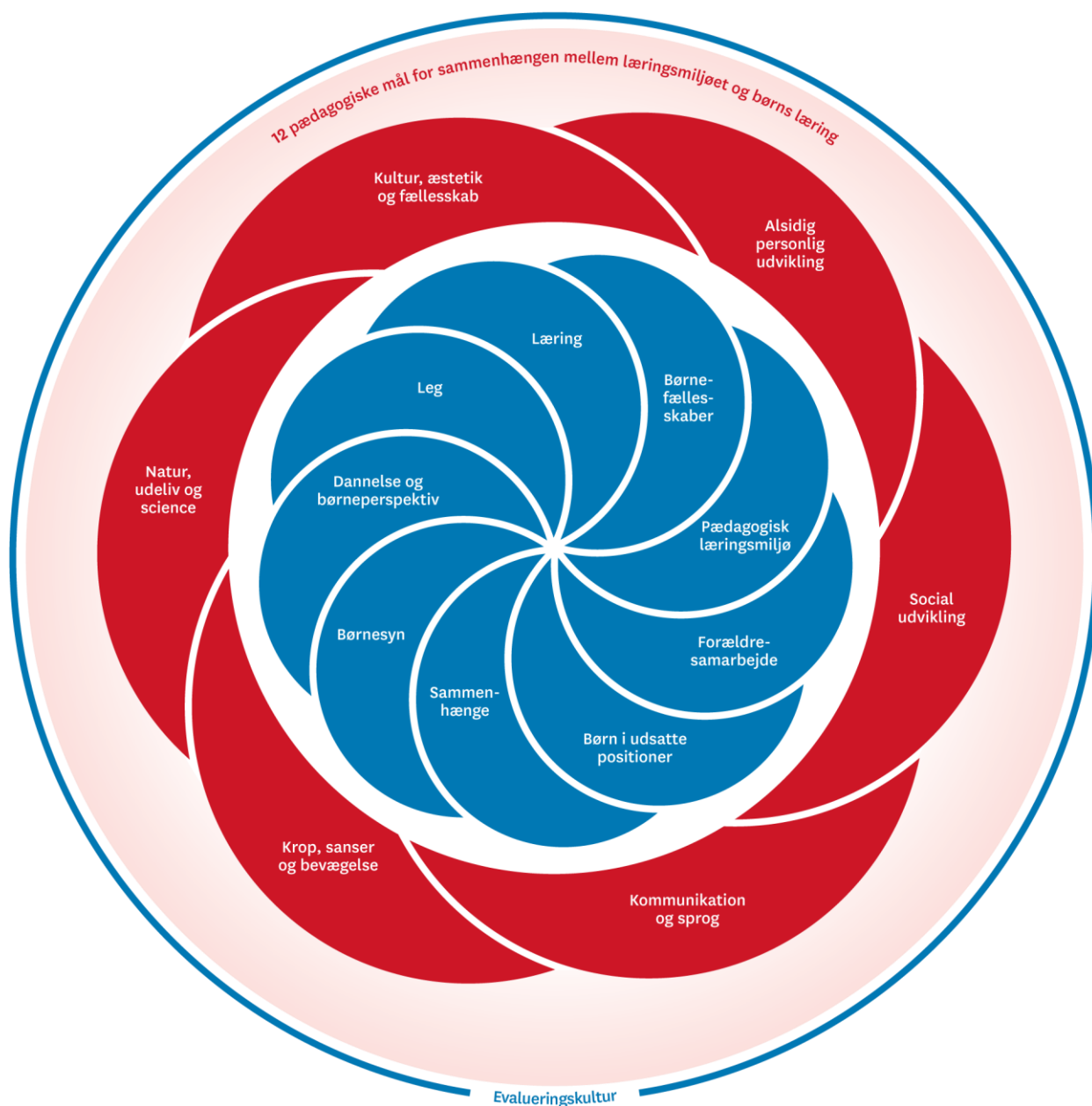

Pædagogisk læreplan for Tumleby 2022

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

”Læringsblomsten” er rammen for vores arbejde og den nye styrkede pædagogiske læreplan

Hvem er vi? - Tumbleby

Centralt placeret i Gråsten ligger Tumbleby, en integreret institution med en normering på 74 børn fra 0-6 år, fordelt på 1 vuggestue og 3 børnehavegrupper, hvoraf den ene gruppe er med de ældste børn.

Kerneopgaven i dagtilbuddet Sønderborg Kommune er: *At give børnene en god dag i et udviklende miljø.* Vores læringsmiljø er derved foranderligt, ved inddragelse af nærmiljøet og det samfund vi er en del af.

Vi tager udgangspunkt i de børnegrupper vi har og har fokus på relations dannelse, motorisk- og sproglig udvikling samt den proces der sker i hverdagen. Vores motorikvejleder har afsat ugentlig tid til motorisk screening, træning med barnet samt dialog med forældrene. Vores børnegrupper er sammensat af forskellige kulturer, hvilket er med til at styrke fællesskabet, da vi lærer at have respekt for forskellighed og alle bidrager til fællesskabet. Vi er et åbent hus, hvor alle kender hinanden. Børnene har venskaber på kryds og tværs af grupperne. Vi har struktureret vores hverdag med faste rutiner; eks. dagens rytme og tur dage, men dog også en struktur med tid til spontanitet.

Tumbleby ligger i gåafstand til vand, skov, den kongelige køkkenhave og strand. Vi tilbyder børnene en hverdag, hvor udelivet bliver en del af deres alsidig personlige udvikling.

Vi har en udelivsbase, med en fast pædagog tilknyttet, hvor vi med afsæt i de pædagogiske læreplaner tilbyder børnene forskellige aktiviteter. Børnene gør sig erfaringer med at være i naturen og brugen af den på forskellige måder, både som enkelt individ og som gruppe. Udelivs basen er for alle i institutionen. Dårligt vejr er ikke en hindring for at kunne inddrage samt bruge naturen og udelivet.

På legepladsen har vi etableret et område med egen køkkenhave og tilhørende skurvogn. Området kalder vi Tumblebys "have til mave" og er en del af vores udelivs base. Området er omkredset af et vildt hegn for at lave et afgrænset område, som er muligt at lukke af.

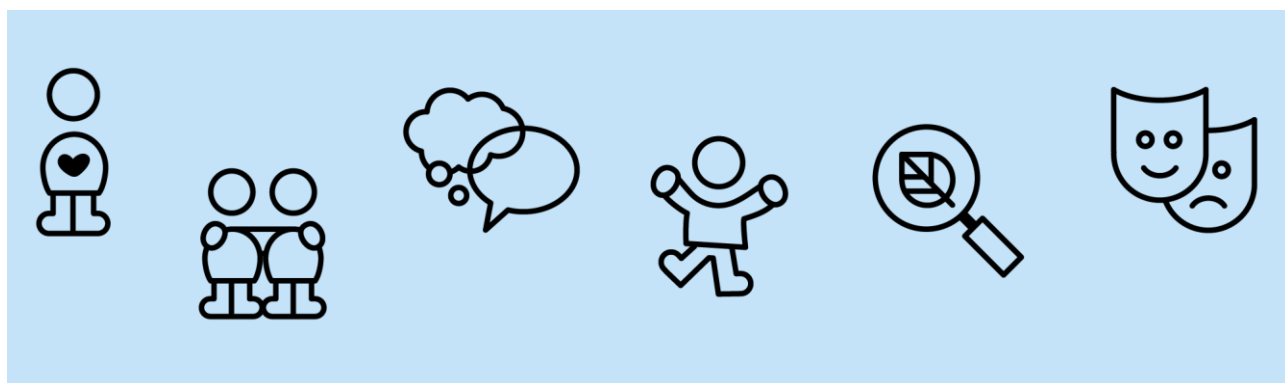
I haven følger børnene med i årets gang i naturen og oplever de forskellige processer der sker. De kan bl.a. gøre sig erfaringer med tilblivelsen at grøntsager; processen fra, at det bliver sået, holdt ved lige, tilberedt og spist. Læring omkring brugen af værktøj til fremstilling af forskellige materialer eller læring omkring brugen af forskellige haveredskaber, lave bål samt få viden og kendskab til biodiversitet på forskellige stadier og niveauer.

Den resterende del af området, både inde og ude medinddrages i de aktiviteter, vi i udelivsbasen tilbyder børnene. Tumblebys placering i Gråsten, giver os muligheder for at vi også inddrager de omkring liggende skove, strande og naturområder. Vi har f.eks. en skurvogn stående i skoven Overstjernen – i det daglige kaldet bamseskoven, hvor børnene også her gør sig erfaringer med at være i og inddrage naturen.

Her tilbyder vi forskellige udelivs aktiviteter, hvor bl.a. børnenes grov- og finmotorik bliver brugt; f.eks. på en motorikbane, hvor vi gør brug af skovens naturlige "forhindringer". Det kan være gennem lege, hvor deres alsidigt personlig udvikling samt social udvikling styrkes gennem samarbejdes øvelser, hvor skoven/naturen bruges.

Vi er en fagligt reflekterende personalegruppe med visioner for det pædagogiske arbejde. Vi har en bred forældregruppe der bakker op omkring Tumleby, et engageret forældreråd og forældreforening.

Tumleby er en del af Dagtilbud Sønderborg Jylland.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

De fem centrale elementer Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskab fra det fælles pædagogiske grundlag kommer til udtryk hos os således:

- **Børnesyn:** Det at være barn har værdi i sig selv
- **Dannelse og børneperspektiv:** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse
- **Leg:** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud
- **Læring:** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret
- **Børnefællesskaber:** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for

Sammen med børnene bliver de således omsat i vores hverdag:

Vi skaber rammerne for børnene ved, at vi voksne er tydelige, guider og støtter det enkelte barn i sin udvikling, læring og dannelse. Vores tilgang er de 5 grundprincipper i Marte Meo: *følge initiativ, bekræfte initiativ, benævne, turtagning og at den voksne tager positiv ledelse.*

Børnene skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år. Vi guider børnene til *"at være nogen, for at kunne blive til noget"* At de bliver selvhjulpne, selvstændige, tror på sig selv - og tør stå ved sine meninger.

Vi ser og møder børnene individuelt og tager udgangspunkt i barnets udviklingstrin og ressourcer. Vi sætter klare ramme, hvor alle skal føle sig trygge, set og hørt og skal opleve sig som en vigtig del af et fællesskab. Vi skaber balancen mellem individ og fællesskab. Al leg, dannelse og læring sker i socialt samvær med andre børn og voksne. Det er i fællesskabet børnene gør sig nogle erfaringer, som har betydning for hvordan de senere handler i lignende eller nye legesituationer.

Børnene lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at eksperimentere med forskellige materiale og arenaer, undre sig og stille spørgsmål og ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer. Vi tilbyder derfor et fleksibelt fysisk legemiljø med forskellige læringsrum, som skaber lysten til leg. Dette med fokus på vekselvirkning mellem barn og voksent initiativ til udvikling af legen. Legen anerkendes, respekteres og vi giver plads til den i hverdagen.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Det fælles pædagogiske grundlag er fundamentet for vores læringsmiljø, og hver morgen når døren åbnes træder børn og voksne ind i vores pædagogiske læringsmiljø.

- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring

Vores pædagogiske læringsmiljø skabes ud fra en såkaldt ”hverdags læring”, hvor vi i hverdagen – hver dag – hele dagen, skaber de rigtige rammer som sikrer, at børnene får de bedste betingelser for trivsel, læring, dannelse og udvikling med henblik på, at kunne indgå i det samfundsmæssige liv som de vokser op i og er en del af. De skal udvikle de færdigheder og kompetencer man som menneske har brug for at kunne begå sig i samfundet. Vi inddrager barnets perspektiv: *”hvis du vil lære mig noget, må du først lære mig at kende”*

Vi ser og møder det enkelte barn og forældre med navn og øjenkontakt og et tydeligt ”godmorgen” – lige som vi også siger ”farvel og tak for i dag” ved slutningen af dagen. Vi har fokus på den daglige kontakt. Det enkelte barn skal have en følelse af at have værdi i fællesskabet som individ. Eks. ved samling, nævnes også de børn der mangler den pågældende dag. Det giver en bevidsthed om, at alle børn er en vigtig del af fællesskabet og at vi ser hinanden.

Vi er nærværende, tilstede og går i dialog med børnene og hjælper/guider dem i, at indgå i relationer med andre. Læring og relations dannelse foregår hele dagen. Vi formidler i børnehøjde så vi også rammer og inddrager barnets perspektiv. Vi spørger ind til deres hverdag og deres liv. Samtidig skal der være plads til barnets ”jeg”. Det er ok, at barnet kan ytre behov for at trække sig fra det store fællesskab for, at blive en del af det igen. Vi hjælper med at skabe disse pauser.

Vi rammesætter og skaber en struktur med genkendelige rutiner og ugeplaner, hvor der er plads til både leg, impulsivitet og tilrettelagte aktiviteter. Vi har også praktiske opgaver som skal løses for, at hverdagen fungerer; borddækning, oprydning, ansvar for hinanden og legetøjet mm. Alt er læring. Vi har emner i løbet af året, som strækker sig over dage og uger til måneder.

Vi skaber forskellige læringsrum lige fra morgenstunden, med mulighed for kreative aktiviteter, spil, dukkekrog mm. og flytter gerne møbler for at skabe andre læringsrum eller give plads til en leg. Vi har den plads vi har – og skal bruge den bedst muligt. Vi har legetøj der både er tilgængeligt hele tiden og andet der kommer frem i samspil med en voksen. Der er vekselvirkning mellem pædagogiske aktiviteter og fri leg samt voksenstyret og medbestemmelse. Vi er deltagende sammen med børnene og har fokus på processen frem for resultatet. Brug af nærmiljøet og især vores legeplads er også et læringsrum.

Med en bevidsthed om, at børn udvikler sig bedst når der er høj kvalitet i arbejdet med: *relationer, fysiske omgivelser og leg/aktiviteter*, reflekterer, evaluerer og udvikler vi hele tiden på vores daglige struktur. Vi spørger os selv: hvorfor gør vi som vi gør? og gør os dermed pædagogiske overvejelser om vores hverdag. Det betyder ikke, at der sker ændringer fra dag til dag, dog udvikler vi hele tiden vores hverdag sammen med og ud fra den børnegruppe vi har.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

-
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

Forældre og omsorgspersoner er den vigtigste ressource i barnets liv. Vi arbejder sammen med forældrene og bringer dem i spil, hvor der er mulighed for det. Når et samarbejde mellem vuggestue, børnehaven og forældrene fungerer godt, kommer det barnet til gode. Det er vigtigt, at forældrene og omsorgspersonerne hver især har en god indsigt i det enkelte barns liv. Vi inddrager dem aktivt i samarbejdet om børnenes hverdag. Vi sikrer, at det daglige samarbejde er tillidsfuldt og konstruktiv, så der skabes en sammenhæng mellem hjemmet og institutionen.

Eks. fra vuggestue:

Et barn er udfordret på Kommunikation og sproglige strategier. Her laver vi små sprokkasser med f.eks. ting, der omhandler F og B lyde med visuelle ting. Det kan også være små letlæselige bøger som f.eks. Jeppes sut, hvor der er lavet fokusord til. Vi laver det samme materiale til forældrene, så vi bringer genkendeligheden med hjem, og barnet møder den samme tilgang til udvikling af barnets sprogtilegnelse.

Eks. fra børnehaven:

I førskolegruppen, skal de ældste børn have cykler med i børnehaven. Der bliver lavet små ture rundt i det nærliggende miljø, hvor børnene øver at begå sig i trafikken, øver sikkerhed i trafikken osv. Her inddrages forældrene til at gøre det samme derhjemme med deres barn.

Vi prioriterer at have en god dialog med forældrene, gerne dagligt. De små historier fra hverdagen husker vi gerne at videre formidle til forældrene.

Vi informerer og dokumenterer med billeder og fortællinger på Aula

Vi skaber rammer for fælles arrangementer, hvor formålet er at styrke det sociale sammenhold og relationer blandt forældre og børn. Eks. sommerfest, fællesspisning ved valg af forældrerådet og forældre Kaffe.

Vi afvikler TOPI 2 x årligt, hvor vi trivselsvurderer børnene. (Tidlig opsporing)

Der afholdes forældresamtaler ud fra et individuelt behov. Vi tilbyder dog opstarts- trivsels- og overgangssamtaler, hvor vi tager udgangspunkt i barnets trivsel hjemme og i institutionen.

Vi har et tværfagligt samarbejde med sundhedsplejerske, logo pæd, ergoterapeut, psykolog, familierådgiver m.m.

Vi har udarbejdet SMITTE for hver læreplanstemaer og uddyber med fokuspunkter til, at dokumentere og evaluere vores pædagogiske arbejde. Fokuspunkter er tænkt som et arbejdsredskab for jer som forældre.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Vi skaber et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes:

- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.

Børn i udsatte positioner er en sammensat gruppe. Det kan være børn fra familier med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med fysisk/psykisk funktionsnedsættelse eller børn, der i bestemte situationer befinder sig uden for fællesskabet. At være i en udsat position er dynamisk og kontekstbestemt.

Vi har øje på barnets ressourcer og kompetencer og lægger vægt på relation mellem barn-barn, barn-voksen. Alle har brug for at blive mødt med positive forventninger.

Når et barn har brug for noget ekstra i forhold til trivsel, udvikling og læring, vil vi i samarbejde med forældrene udarbejde en handleplan. Der vil være mulighed for at inddrage eksterne samarbejdspartnere, der kan være med til at understøtte de givne tiltag der skal til, for at barnet trives og udvikles.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

I Tumbleby har vi valgt at have en gruppe for de ældste børn (Raketterne). Ved Raketterne arbejder vi på at gøre børnene alderssvarende da næste skridt efter Raketterne vil være SFO/skolen. Derfor planlægger vi aktiviteter, der giver børnene forudsætninger for at få nogle gode oplevelser og udfordringer, der gør at børnene bliver bedst mulig rustet. Målet er bl.a. at styrke og udvikle børnene og derved højne børnenes selvværd.

Personlige forudsætninger

- Vi vil øve kropsforståelse, hvor vi bl.a. snakker om de forskellige legemsdele.
- Vi vil øve at sætte ord på egne følelser - sige fra når nogen driller eller når man ikke har lyst til at lege.
- Vi øver at være duks på ugeplan.
- Vi øver tal, alfabetet, former og farver.
- Vi øver fastholdelse af opmærksomhed.

Motoriske forudsætninger

- Vi klipper efter streger.
- Vi tegner mennesker for at se om de har styr på, hvor de forskellige dele sidder øre, næse, hals osv.
- Øver at holde rigtigt på en blyant – farveblyanter øver mere bevægelsen i håndleddet end tudser gør.
- Være selvhjulpen. De skal selv kunne tage tøj på, holde styr på deres garderobeplads og klare toiletbesøg selv.
- Skrive deres eget navn.

Sociale forudsætninger

- Robusthed og kunne gøre sig gældende i en gruppe, Man bryder ikke sammen fordi der er nogen der siger man er dum.
- Kan lege med de andre børn uden der behøver at være en voksen tilstede (regellege)
- Tror på at man godt kan klare de udfordringer vi stiller.
- Kunne spille et spil med de andre børn uden at snyde eller drille og afslutte spillet.
- Når man har brug for en voksen spørger man om hjælp.
- Vente på tur - fx til frugt eller samling.

Vi samarbejder med Gråsten Skole og har fokus på overgangen fra det kendte (børnehaven) til det ukendte (SFO).

Konkret betyder det, at vi i de sidste måneder ved Raketterne, har en fast dag, hvor vi enten tager på tur til SFO om formiddagen eller åbner/lukker i SFO, hvor forældrene afleverer og henter.

Vi åbner i SFO så børnene får mulighed for at vise forældrene stedet m.m. Nogle gange er det personalet i SFO som planlægger/udfører aktiviteter sammen med børnegruppen og andre gange får børnegruppen lov til at holde frikvarter sammen med resten af skolebørnene i indskolingsdelen. På den måde får børnene mulighed for at udforske området.

Genkendeligheden og den tryghed det giver for det enkelte barn, at se rammerne i SFO, fornemme dagsrytmen, få mulighed for den frie leg, lære personalet at kende og møde de andre i indskolingsdelen gør, at børnene ikke skal bruge energi på ovenstående i starten af deres tid i SFO.

Endvidere har vi sammen med en anden børnehave i Gråsten, Vindsuset, dage, hvor vi mødes i SFO, så de kommende skolebørn har mulighed for at danne relationer på tværs.

Vores indtryk er, at børnene profiterer af, at de på forhånd kender miljøet i SFO og personalet for således at kunne bruge deres ressourcerne til at lære skolen at kende, ved skolestart i august.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Vi inddrager og bruger materialer og oplevelser fra vores lokalsamfund, i vores dagligdag og læringsrum: Bl.a. brug af omkringliggende legepladser; Alnor Strandpark, Emmas Have, Naturlegeplads og hoppepuden v. Marina Fiskeris, skoven, stranden, plejehjemmet, Gråsten Slot, Gråsten Kirke, den kongelige køkkenhave og Gråsten Landbrugsskole: bl.a. besøg samt deltagelse i ”Have til mave” samt inddragelse af Naturvejlederne. Rideskolen, Gråsten Teglværk, Ahlmannsparken, gymnastiksalen på Gråsten skole, brandstationen, besøg af tandplejen samt biblioteket til eks. ”baby tju hej” og andre kulturelle arrangementer.

Vi inddrager de indkøbsmuligheder der er lokalt og som er muligt i forhold til indkøbsaftaler med Sønderborg Kommune. Vi bliver årligt inviteret på det lokale værtshus, hvor vi får is. Vi deltager, når det er muligt, ved arrangementer i Gråsten by: bl.a. velkomst til Dronningens sommerbesøg og Æblefestival.

Vi afvikler en naturens dag med dagplejerne samt samarbejder løbende med de omkringliggende institutioner.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Vi integrerer det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø ved hjælp af bl.a. vores evaluering af børnenes læringsrum: var der nok plads, selve forberedelsen, afsat nok ressource mm? Via sparring med fokus på læringsrum: hvilke værdier i eks. måltid? Børneperspektiv og børneinddragelse: hvad oplevede børnene, hvordan blev de inddraget? Er vi rollemodeller, vores tale/væremåde over for børnene?

Vi har en dynamisk indretning i læringsrum og er i en konstant kreativ proces, med kreativitet og deraf udstilling; tegninger, traditionelle pyntning samt laver indbydende lokaler.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Sammenhæng

Barnets personlige indre opfattes som en nødvendig forudsætning for al læring og udvikling. Det personlige indre forstås som en integreret og centreret personlighed. En personlighed, som har evne til fordybelse, forundring, opmærksomhed og koncentration.

Barnets personlige indre opfattes som grundsten og som noget, der foregår inde i personen. Det er udgangspunktet for al læring.

Det er i det sociale fællesskab, at børn udvikler deres personlighed. Barnet skal have mulighed for at blive set, holdt af, værdsat og anerkendt som en del af et fællesskab, der gør verden sjov og spændende. Barnet skal lære at håndtere modstand, frustrationer, empati, konkurrence og kærlighed.

Alsidig personlig udvikling drejer sig om at barnets erfaringsverden udvides og at barnet har deltagelsesmuligheder.

Mål

- At give plads til, at børnene udvikler sig som selvstændige, stærke og alsidige personer, der er fortrolige med egne følelser, kan handle ansvarligt og selv kan tage initiativ. Udvikle selvværd
- At skabe mulighed for, at børnene oplever sig selv som værdifulde og inkluderet i og medskaber af et socialt og kulturelt fællesskab
- At tilbyde børnene mange forskellige muligheder for at deltage aktivt og få betydningsfulde sociale og kulturelle erfaringer
- At børnene får mulighed, rum og tid til at udvikle sig på egne betingelser
- At børnene udvikler engagement og gåpåmod. De skal besidde deltagekompetence – også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering
- Sikre en glidende overgang for børnene fra vuggestuen til børnehave og skole

Tiltag

En frugtbar og alsidig personlighedsudvikling kræver stabile ansvarlige voksne, der lytter og ser børnenes perspektiv for, at forstå og følge børns måder at se og være i verden på.

- Personalet skaber læringsrum så alle i gruppen uanset alder kan udvikle sig inden for nærmeste udviklingszone
- Daglig kontakt/dialog med forældre.
- Brug af Aula
- Lave udstillinger
- Laver fokusplan som hænger så forældre kan se hvilke aktiviteter vi arbejder med. Der er et punkt til forældrene så de kan følge op på derhjemme, så man har fælles udgangspunkt at snakke/arbejde ud fra
- Barnet beskrives i hjernen og hjertet som ved forældresamtykke gives videre til institution/skole
- Besøge kommende institution /skole inden opstart
- Vi sætter ord på børnenes følelser og handlinger
- Når der modtages nye børn er der et øget fokus på at skabe tryghed og gode relationer
- Ved bekymring for barnets trivsel og udvikling inddrages forældrene f.eks. via en samtale i forbindelse med TOPI
- Vi bruger de 5 grundprincipper i Marte Meo

- Personalet deltager aktivt i aktiviteter/lege og hjælper børnene ind i sociale sammenhæng – der vurderes om personalet går foran, ved siden af eller bag ved barnet.

Tegn

- At barnet udviser nysgerrighed og egne handlinger, på sine omgivelser – herunder de andre børn og voksne
- At barnet udviser engagement i vores læringsmiljø; aktiviteter, rutiner, temaer mm.
- At barnet har mod på at stille sig kritisk over for læringsmiljøet
- At barnet viser initiativ og kan italesætte sig selv; kropssprog, mimik og lyde
- Selvstændige børn der kan, vil og får lov; ”det man kan - gør man selv” og voksne guider
- Barnets fortællinger både hjemme og hos os
- At barnet viser empati og omsorg over for andre børn
- At barnet kan vente på tur
- Børnene hjælper hinanden
- Nærværende voksne der viser at vi har tid nok

Innovation

Øget fokus på medinddragelse af børnene i dagligdagens gøremål og aktiviteter. At der på fokuskemaerne står hvad forældrene kan arbejde med derhjemme.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Sammenhæng

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer. Social udvikling foregår i fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig egne erfaringer og give deres meninger til kende og lære at værdsætte forskelligheder hos hinanden.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer. Læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet mm.

Mål

Vi ønsker at børnene udvikler sociale kompetencer.

”Hele jorden drejer sig rundt – men den drejer sig ikke kun om dig – den drejer sig om alle børn”

- At have fokus/opmærksomhed på, at lære børnene at de er en del af et fællesskab
- At børnene respekterer hinanden
- Gennem fælles leg og samvær/i relationen, lærer børnene af hinandens kompetencer
- Børnene lærer at dele med hinanden, lytte til hinanden og vente på tur
- At børnene udvikler empati

Tiltag

Det er i relationen, at det enkelte barn opbygger og udvikler sin egen identitet.

- Vi indretter læringsmiljøet, som understøtter børnenes mulighed for at indgå i relation med andre børn
- Vi har en struktur, som er foranderlig. Hvilket betyder vi tilpasser grupperne efter hvordan børnegruppen ser ud
- Vi har fokus på værdien af mindre/små grupper. Vi udvikler børnenes selvværd og selvtilid ved at have en anerkendende tilgang til børnene
- Vi bruger de 5 grundprincipper i Marte Meo
- Giver plads til både den frie leg og planlagte aktiviteter

Læringsmiljøet indrettes i vuggestuen, børnehaven, legepladsen, skovene omkring Tumbleby og i nærmiljøet (stranden, havnen, biblioteket mm.).

Som fagpersonale er vi rollemodeller. Vi skal gøre børnene trygge, ved at være engagerede, tydelige og nærværende voksne. Trygge børn lærer bedst.

Vi benytter os af relevante tværfaglige sparringspartnere, for at sikre børnenes mulighed for social udvikling.

Tegn

- Glade børn, som udviser overskud til at være en del af en gruppe
- At børnene taler om hinanden, at de vil hinanden og inviterer hinanden til leg
- At børnene udvikler egen identitet og at børnene samtidig har øje for andre end sig selv
- Vi ser foranderlige legerelationer og børnene får øje på hinandens kompetencer
- At børnene er opmærksomme, rummelige at de bliver gode til at vente på og hjælpe hinanden
- At børnene er gode til at respektere hinanden og sætte grænser for hinanden

Innovation

Læringsmiljøet skal være foranderlige. Vi følger børnenes initiativer, ændrer miljøet efter børnenes lege og være med til at understøtte og udvikle legene.

I legen sker læring – i relationen sker socialisering.

Vi har fokus på zoner, struktur og dennes effekt og betydning for børnenes sociale udvikling.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Sammenhæng

Børnene udvikler sproget via de interaktioner der er i leg. Vi observerer børnene og udvikler legen med understøttende ord, så sproget bliver mere nuanceret mellem det pædagogiske personale og børnene.

I Sønderborg kommune er der udarbejdet en sprogpakke med særlig fokus på sprog.

- I vuggestuen udarbejdes sprogtrappen
- Sprogvurderinger på alle 3 årige og 5 årige.

Vi har fokus på følgende:

- Understøttende sprogstrategier i forbindelse med samtaler i hverdagen
- At personalet skaber lærings- og legerum

- Målrettede indsatser/tematisk sprogarbejde
- Dialogisk læsning

Mål

- Børnene bruger/ser skriftsprog rundt i børnehaven
- Børnene kan gennem fælles leg og samvær lære af hinandens kompetencer
- Børn der begynder at sætter ord på egne følelser, behov og handlinger
- At turde være rollemodel. Turde stille sig frem og vise og fortælle
- Børnene udvikler deres ordforråd
- At børnene via socialt samspil udvikler deres sproglige kompetencer
- At børnene får mulighed for at lege med ord og egen sprogrytme
- I samspillet med andre børn løses konflikter verbalt

Tiltag

- Samling med de forskellige børnegrupper
- Vi understøtter med kropssprog og mimik
- Brug af babytegn i vuggestuen
- Sproglige udfordringer som f.eks. vendespil, rimord, dialogisk læsning, Yoga med rim og remser osv.
- Give plads til den frie leg. Det er her børnene bruger sproget rigtig meget
- Vi synger sange og har sanglege
- Rim og remser
- Sprogposer med forskellige bøger som går på omgang i børnegrupperne. Her understøtter vi bogen med rekvisitter af de ting, bogen handler om. Derved kan vi visualisere handlingen for børnene
- Vuggestuen bruger bøgerne Babblernes verden til at understøtter sproget. Babblerne inviterer til leg og sprogtræning med turtagning, struktur og gentagelser, hvor barnet kan øve samspil, rolleleg og udfordre fantasien
- Vi bruger sprogrummet, hvor vi ønsker at styrke børnenes evner til at indgå i dialogisk læsning, til at lytte og samtale
- Vi arbejder med "Det fælles tredje", som kan være en oplevelse, vi er fælles om fx en aktivitet, hvor vi i fællesskab udretter noget sammen. Eks. pædagog og en gruppe børn tager på fisketur med fiskenet og fanger haletudser. Bringer dem hjem til børnehaven og har dem i et akvarie, så de kan følge processen sammen
- Vi bruger de 5 grund principper i Marte Meo
- Vi inddrager børnene i vores forskellige aktiviteter, derved er vi med til at anerkende dem. Det giver dem selvværd og selvtillid

Tegn

- Børn der begynder at sætter ord på egne følelser, behov og handlinger
- Børn får flere ord og sammensatte sætninger
- Sproget bliver mere nuanceret ved dem, der allerede har et flot sprog
- Børnene begynder at lege med rim og remser
- Vi ser at børnene er dygtige til at samarbejde med hinanden

Innovation

Der skal gives mere plads til den frie leg i hverdagen, da den har en stor værdi i sig selv og det er her de sproglige strategier kan komme i spil og børnene kan gå i dialog.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Sammenhæng

Barnet er i verden gennem kroppen, og når det støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen, lægges fundamentet for fysisk og psykisk trivsel.

Mål

At børnene opnår:

- Kropsbevidsthed og kropsfornemmelse
- At mærke sig selv
- At mærke og kende kroppens tegn og reaktioner – kroppens behov
- At mestre ting og opnå fysisk selvhjulpent hed
- At have mod til at bruge og udfordre kroppen
- En kropslig robusthed og udholdenhed

- Velstimulerede sanser - labyrintsans, taktilsans, og muskel-led sans, høre, se, lugte, smage
- Automatiserede grundlege - kravle, trille, gå, løbe, hoppe, kaste, gribe, snurre rundt, rutsje, gyngede, danse
- Bevidsthed om kropssprog og mimik

Tiltag

- Vi bruger naturen som et sanserum
- Vi har ture ud af huset til steder i nærområdet
- Vi har en legeplads der tilbyder fysisk aktivitet - gynger, vipper, kolbøttestænger, trapper, rutsjebaner, sandkasser, cykelbane, bakker, vildt terræn, træer til klatring
- Vi afholder en årlig motionsdag
- Vi tilbyder aktiviteter, der styrker børnenes grov- og finmotorik
- Vi laver sanglege/bevægelseslege
- Vi laver fodbad og fod-, hånd- og kropsmassage
- Vi hører mindfulness musik og laver yoga
- Vi snakker om kroppen og dens muligheder og begrænsninger
- Vi skaber motivation gennem egen deltagelse
- Vi guider og anerkender barnet i dets udfoldelser og tager udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone
- Vi skaber læringsrum til bevægelse og hvile – "aberum", møblerne inddrages til motorikbaner, madrasser til hvile
- Vi støtter børnene i udfoldelsen og nysgerrigheden af deres seksualitet
- Vores motorikvejler har ugentlig 3 timer til screening, træning samt dialog med forældre
- Vi bruger de 5 grundprincipper i Marte Meo

Tegn

- At børnene udviser glæde ved fysisk aktivitet
- At børnene engagerer sig og bruger institution og nærmiljøet til motoriske udfordringer
- Vi ser initiativrige, nysgerrige og interesserede børn, som udvikler kropslige kompetencer
- At børnene udvikler større kropsbevidsthed og mærker efter, hvad kroppen formår og har behov for – sult, tørst, kulde, varme, hvile
- At børnene kan koncentrere og fordybe sig både i vilde og stille aktiviteter

Innovation

Vi vil lave motorisk screening af børnene, så vi kan give dem den største forudsætning for at udvikle deres motorik og styrke deres motoriske kompetencer

Vi er blevet mere opmærksomme på de forskellige sanser og deres betydning for børns udvikling, og derfor mere opfindsomme på sanselegene

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Sammenhæng

Vi er bevidste om, at naturen er grundlaget for vores liv og naturoplevelser i barndommen sætter spor langt ind i det voksne liv.

Alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske den. Det giver dem mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen. Derved får de en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling, naturfænomener og science begrebet, herunder matematisk opmærksomhed.

Mål

- At børnene får mulighed for at opleve glæden ved at færdes i naturen året rundt, i grupper, individuelt eller sammen med det pædagogiske personale
- At få erfaringer med naturen som rum for leg for derigennem at tilegne sig forskellige erfaringer med natur, naturfænomener, miljøet m.m.
- At få mulighed for at udforske og undersøge naturen
- At børnene opfordres til gennem en eksperimenterende og nysgerrig tilgang at udvise respekt for naturen og miljøet
- At børnene får mulighed for at få førstehåndsindtryk af dyr, planter og naturens materialer
- At børnene får indblik i de ressourcer der bruges i hverdagen og hvor det kommer fra. For derigennem at give dem indblik i, hvorfor det er vigtigt at værne om de midler de bruger i deres egen hverdag. F.eks. vand, tegnepapir, genbrug m.m.
- At børnene får en begyndende forståelse for matematisk opmærksomhed

Tiltag

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, kropslig, social og en kognitiv dimension.

Vi voksne er rollemodeller og viser børnene, hvad naturen kan bruges til, både når man er i naturen og at naturen kan tages med hjem

- Vi benytter børnenes egen interesse for naturen. Og er bevidste om nærmeste udviklingszone
- Vi øver os i ikke at tillægge naturen menneskelige egenskaber, fx når en snegl er lille er det ikke en babysnegl, men at der findes forskellige sneglearter og i forskellige størrelser
- Vi giver plads til både den frie leg og den planlagte aktivitet
- Vi bruger de 5 grundprincipper i Marte Meo
- Vi bruger legepladsen, inkl. vores egen ude livs base m. køkkenhave og skurvogn, skoven, stranden og lokalområdet, herunder Gråsten Landbrugsskole, som det pædagogiske rum året rundt

Tegn

- At børnene udvikler respekt og forståelse for naturen og glæden ved at være i den
- At børnene lærer naturen at kende med alle sanser og oplever den som kilde til rum for leg, oplevelser og udfordring
- At børnene tilegner sig mange forskellige erfaringer med natur, naturfænomener og miljø
- At børnene lærer naturbegreber: årstider, naturens cyklus med forplantning og død
- At børnene viser nysgerrighed og eksperimenterer
- At børnene tilegner sig matematisk opmærksomhed

Innovation

For at kunne bringe naturen tættere på institutionen, har vi etableret vores egen dynamiske naturområde; udelivsbasen, som indeholder, køkkenhave, frugt- og bærplantage, bålsted, drivhus m.m. som børn og personale kan være med til at forme og udvikle gennem årene.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Sammenhæng

Når vi skaber en forståelse for årets traditioner, forskellige kulturer og fællesskaber skabes kimen til demokratisk dannelse og nysgerrighed på andres traditioner, sprog, levemåde, kultur mm.

Mål

- At vi har et inkluderende fællesskab, hvor børnene inkluderes uanset religion, tro eller ud-sathed
- At børnene får respekt for hinandens forskelligheder og interesser

Tiltag

- Vi har årligt traditioner i institutionen, som f.eks. fastelavn, påske, Sankt Hans og Lucia mm. Vi taler om disse traditioner, synger sange og snakker om, hvilke traditioner børnene har derhjemme, hvor vi spørger ind til og får forståelse for børnenes kulturelle baggrunde.
- Vi giver plads til den frie leg og deraf fordybelse og social udvikling
- Vi inddrager nærområdet og går bl.a. i kirke og på biblioteket
- Vi bruger de 5 grundprincipper i Marte Meo
- Sammen med børnene er vi nysgerrige på de forskellige modersmål og kultur
- Vi udfordrer børnene så deres sanser kommer i spil: sansekasser, bagning, insekthotel, fodbad mm.

Tegn

- At børnene genkender traditioner og højtider samt de ritualer der er forbundet med det
- Vi ser et fællesskab, hvor børnene får gode relationer til hinanden og voksne

- At børnene er i flow/fordybelse
- At børnene viser glæder og interesse i det de laver
- At børnene er nysgerrige over for hinanden

Innovation

Vi er åbne for nye trends og tendenser i verden, hvilket afspejler den daglige pædagogiske praksis i vores hverdag

Evalueringskultur

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres

Vi skaber en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø. Vi dokumenterer og evaluerer løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål.

Vi etablerer en evalueringskultur, hvor det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. Herunder, at vi udvikler en fagligt selvkritisk og reflekteret tilgang til tilrettelæggelse og evaluering af den pædagogiske praksis.

Ligeledes er det afgørende for netop udviklingen af kvaliteten af den pædagogiske praksis, at vi også løbende dokumenterer og evaluerer sammenhængen mellem læringsmiljø og børnenes trivsel, læring og udvikling.

Ved at fokusere på, at få en forståelse og deraf meningskabelse for det arbejde vi gør i praksis; eks. definition og fælles forståelse af kerneopgaven, hvad er formålet? hvorfor gør vi som vi gør – for at nå dertil? Hvem er målgruppen? Børneperspektiv? hvad er rammen og vores fundament? skaber vi en bevidsthed om vores pædagogik og nuværende praksis.

Alle agerer som de gør, ”fordi det er i overensstemmelse med den mening de er ved at skabe” og ”når vi skaber mening om noget, så skaber vi også mening om os selv i forhold til det.”

Metoder/redskaber:

- Skabe refleksive rum, hvor vi deler viden, skaber ny viden og derved ny handling. Eks. i den daglige dialog – også med forældrene, ugentlige teammøder, sparring enten kollega/kollega eller leder/medarbejder, konsultative møder, forældresamtaler, TOPI møder 2 x årligt, sprogvurderinger, ad hoc grupper ved. eks. planlægning på tværs i huset samt hus- og personalemøder.
- Synliggørelse af formålet ved eks. hus- og personalemøder/forældreråd
- Brug af AULA; ugeplaner, billeder og/eller fortællinger, både til dokumentation og evaluering
- Vi udarbejder SMITTE (se læreplanstemaerne) og fokuspunkter, både til dokumentation og evaluering. Fokuspunkt er også tænkt som et arbejdsredskab for forældre
- Brug af GBLs modellen som refleksions redskab; feedback, fagligt selvkritisk og egen refleksion. Både individuelt samt i fællesskab.

Arbejdet med trivselsvurderinger, sprogvurderinger og dialogprofil sikrer et systematisk og tilbagevendende fokus på alle børns trivsel, og en mulighed for som professionel at sætte ord på det ”anede”.

Vurderingerne skal ses som et forebyggende redskab, der sikrer, at alle børn ”ses” og skaber overblik over børnegruppen. Vurderingerne understøtter det kollegiale og tværfaglige samarbejde og er en faglig ramme i samarbejdet med forældrene.

Det data der fremkommer af vurderingerne analyseres og mulige nye tiltag igangsættes i forhold til læringsmiljøet med baggrund i forskning.

Hver andet år er der KIDS tilsyn i hver afdeling.

KIDS står for Kvalitetsudvikling i daginstitutioner. Det tager afsæt i forskningen om, hvad der udgør den mest fordelagtige pædagogiske kontekst, hvor børn har de bedste muligheder for at trives, udvikle sig og lære. I KIDS vurderes den pædagogiske kvalitet i børnenes udviklings- og læringsmuligheder i det pædagogiske miljø i daginstitutionen. KIDS er en observationsmetode der sætter fokus på 3 elementer der har betydning for pædagogisk kvalitet; Fysiske omgivelser, relationer, leg og aktivitet.

Vi evaluerer arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år og vores evalueringskultur er med til løbende at evaluere og redigere den nye styrkede læreplan.